

Lastovo očima stranaca. Hodočasnici, putopisci i kartografi do kraja 17. stoljeća*

VEDRAN STOJANOVIĆ

Lastovo, 19. travnja 2023.

* Ovaj je rad sufinancirala Hrvatska zaklada za znanost u okviru projekta: 5527: Tradicionalizam i inovacije u Dubrovniku od srednjeg vijeka do devetnaestog stoljeća – INTRADA

Sadržaj

- 01 Uvod
- 02 Hodočasnici i putopisci
- 03 Kartografi
- 04 Zaključak

01

Uvod

“Ljubavnik se priprema za hodočašće”
Roman de la Rose
The British Library, *Egerton 1069*, f.
145.

Itinerarium Burdigalense (anonimni hodočasnik iz Bordeauxa), 333-334.

Pad Konstantinopola 1204.

Croniques abregies commençans au temps de Herode Antipas. BNF, Ms-5090, f. 208r. (detalj)

Raymond IV. od Toulousea

Jer, Slavonija je bila takva pustoš i bespuće, sva u planinama da u njoj tri tjedna nismo vidjeli ni divlje životinje, ni ptice. Stanovnici ovog područja bili su toliko grubi i nepristojni da nisu htjeli trgovati s nama niti nam pomoći, već su umjesto toga pobjegli iz svojih sela i kuća. Dapače, klali su kao stoku ili, kao da su mnogo zla učinili, nemoćne starce i nejake siromahe, koji su zbog svoje slabosti izdaleka pratili našu vojsku.

Zbog toga, svjedočim, Bog je htio da njegova vojska prođe Slavonijom, kako bi siromasi koji Boga ne poznaju, prepoznavši hrabrost i strpljivost njegovih vitezova, izgubili nešto od svoje divljine ili bili dovedeni bez opravdanja pred Božji sud.

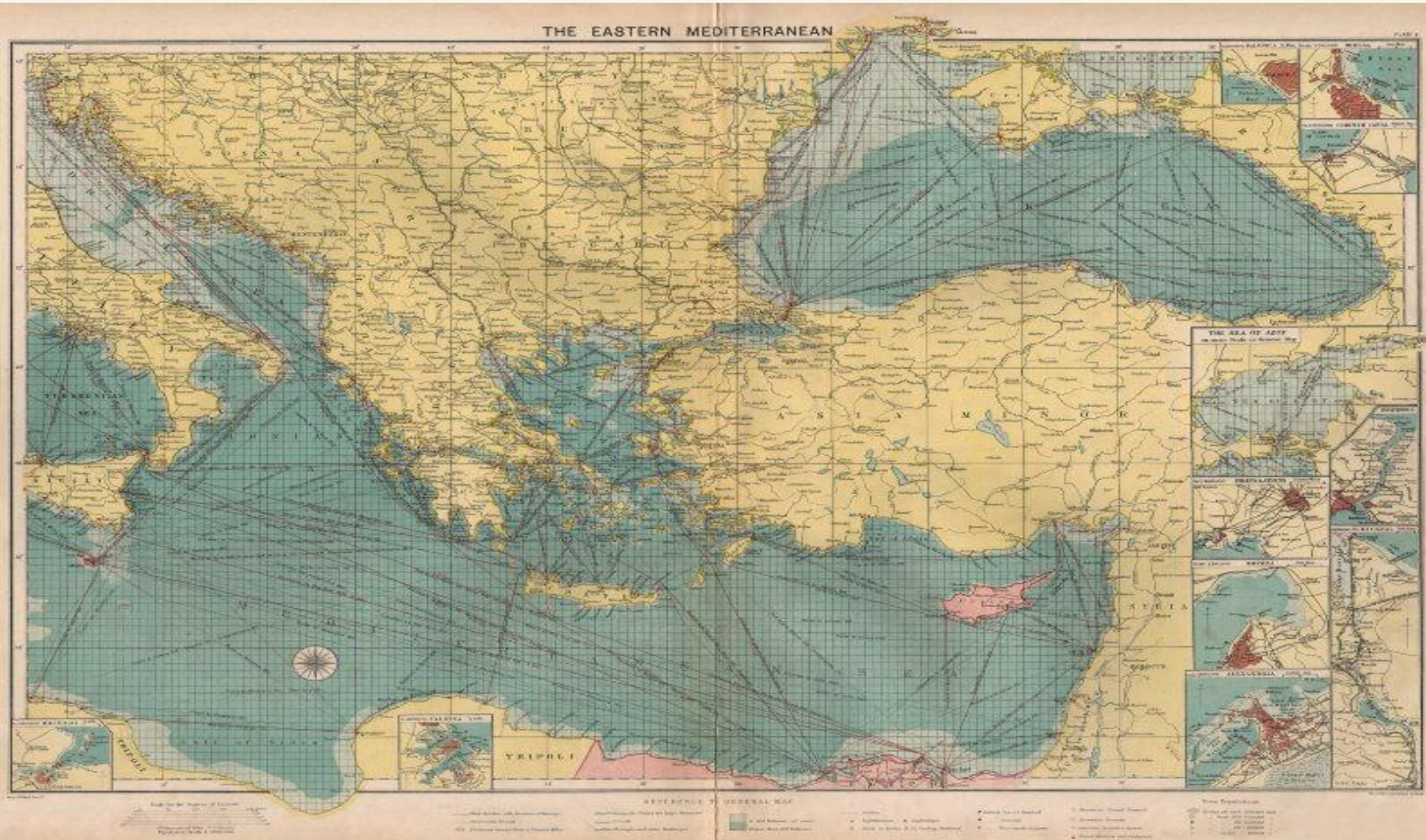
William iz Tira

Dalmacija je prostrana zemlja, između Mađarske i Jadranskog mora, s četiri glavna grada: Zadar, Salona, Bar i Dubrovnik. Ovu zemlju naseljava barbarski narod naviknut na krađe i ubojstva. Zemlja je premrežena planinama i šumama, velikim rijekama i ogromnim pašnjacima, dok je obradive zemlje vrlo malo. Stanovništvo živi od stočarstva, izuzev manjine koja živi u primorskim gradovima, a koja se od ostalih stanovnika izdvaja jezikom i običajima. Ovi potonji govore latinski, a drugi govore slavenski, a odijevaju se kao barbarski narodi.

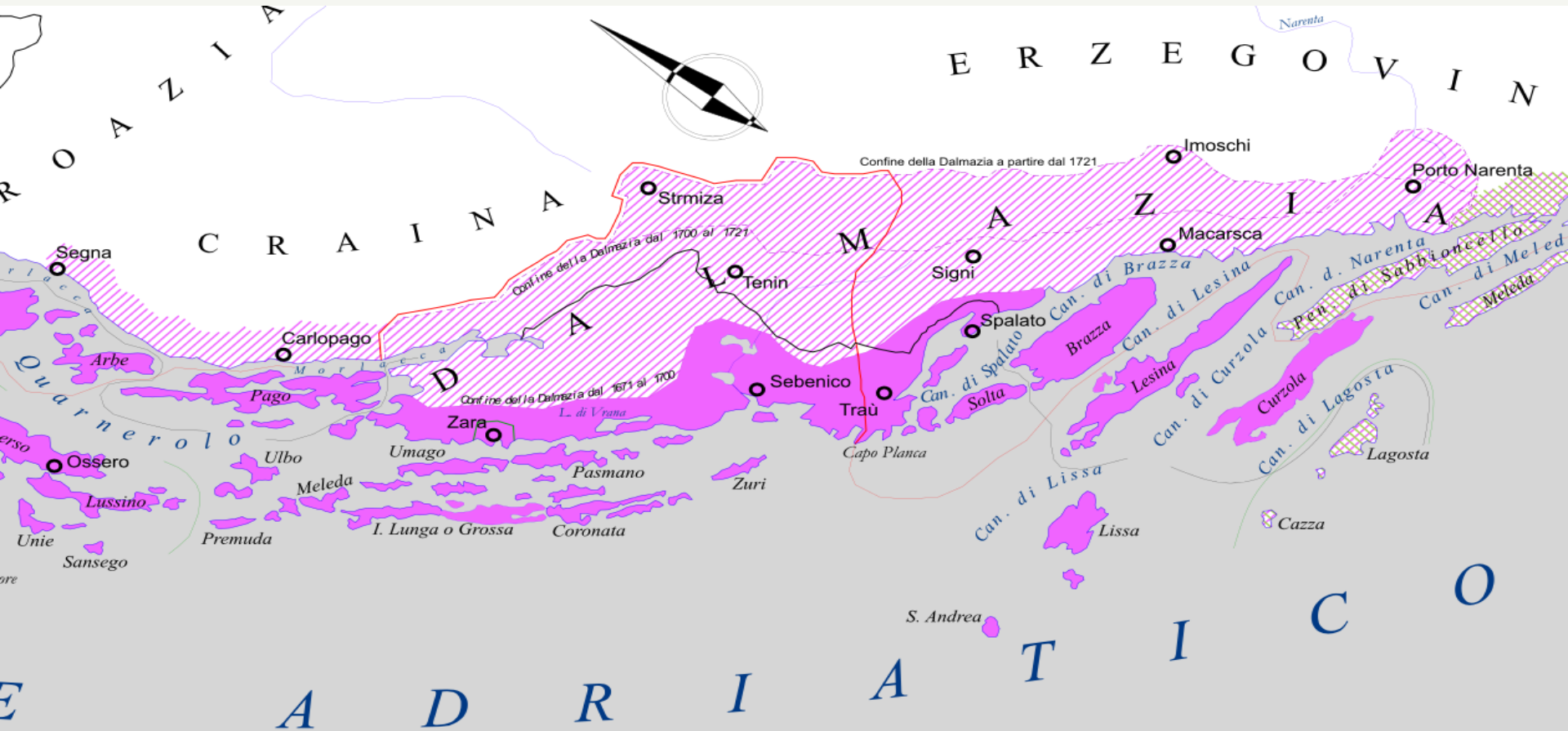
Niccolò da Poggibonsi

I tako smo se približili obali i tko je htio mogao se iskrcati, pa smo ja i moj prijatelj odlučili krenuti pješice. Hodali smo tako Slavonijom u pratnji dvojice muškaraca, prelazeći preko planina i nizina te smo naposljetku stigli do jednog brda u podnožju kojeg se nalazila malena trošna kuća. Tada su iz nje izašla šestorica muškaraca i oduzeli nam sav novac koji smo imali. Odveli su nas u jednu malu šumu te nam vezali ruke. Noć smo proveli u toj šumi gdje smo morali prespavati. (...) Kad sam se uvjerio da čvrsto spavaju, zubima sam prekinuo konopac kojim su mi bile vezane ruke te sam uspio pobjeći (...). Uspio sam stići do mjesta za koje mi je jedan starac rekao da se zove Kringa. On me je nahranio te me potom otpratio do grada Poreča gdje sam čekao prijatelja koji se bio izgubio.

Levantinski put

“Mletačka Dalmacija”

02

Hodočasnici i putopisci

aufquels ayant osté tous leurs moyens les mettét à la
 cadéne pour en auoir rançon, sans autrement les faire
 mourir, sice n'est en combatant: Car tout leur desir ne
 tend qu'à la rapine & à l'auarice, mais estans descou-
 uerts des galleres Venitiennes au dedans du golfe de
 Venise, sans remission ils sont tous faicts mourir, par
 ce que le grand Ture leur en à doné permission, disant
 n'auoir pour agreable telles pilleries & larrecins. Cō-
 tinuans nostre chemin, nous veismes l'isle montueuse
 de Liezena qui est beaucoup plus lōgue que large, de
 laquelle les Venitiés sont seigneurs, & y ont fait forti-
 fier vn chasteau qu'on y voit sur la cime d'vne mon-
 tagne ioignāt le bord de la mer, au bas duquel y a vn
 port pour les naues & galleres, qui est faict quasi en
 forme de croissant: C'estte isle est tres-belle & fertile
 en bleds, bestiaux & fruičts, habitee de noblesse plus
 qu'autre isle qui soit dans le goulfe de Venise, en ceste
 isle nasquit le Roy Demetrius. A cinq mil de là nous
 costoyames l'isle de Courfola, en laquelle y a Eues-
 ché & vne forte Cité où se faict grand trafic de mar-
 chandise, tant pour ce qu'elle est voisine de terre fer-
 me, qu'à raison de la commodité qu'ils ont de faire
 les naues, galleres & galliottes & toutes autres fortes
 de vaisseaux propres à la nauigation, du bois mesme
 qui croist en l'isle. Les Venitiens y enuoient de seize
 mois en seize mois deux Gentil hōmes pour la gou-
 uerner. Non gueres loing d'icelle, sont les isles de Sa-
 bionzello, Torcolla, Cazza Augusta, laquelle appar-
 tient à la Republique de Ragouze, & est de fort gran-
 de estendue, & assez peuplee de villages, mais il y fait
 dangereux aborder à cause de certains petits rochers
 qui sont en la mer, lesquels se nomment Augustini, où
 grand nombre de vaisseaux se perdent souuent, parce
 que les pilotes qui les conduisent ne sont pas aduisez
 du perilleux passage qui y est. A l'opposite de laquel-
 le quarāte mil auāt en la mer, est vne autre petite isle
 nommee Pelegoza, qui ne cōtient que six mil de tour
 laquelle est aussi dangereuse à passer, pour estre enui-

Isle de Liezena & sa description.

Isle de Courfola & sa description.

Isle de Sabionzello, Torcolla, Cazza Augusta

Perilleux passage sur mer entre les Isles d'Augustina &

Nedaleko odavde su otoci Pelješac, Šćedro, Lastovo (Cazza Augusta), koji pripadaju Dubrovačkoj Republici, i koji su vrlo veliki po površini i na kojima je veliki broj sela. No, opasno im je prilaziti zbog malenih hridi u moru koji se nazivaju Lastovnjaci (Augustini), gdje je izgubljen veliki broj brodova, jer peljari koji su njima upravljali nisu bili svjesni opasnog prolaza koji se tu nalazi.

netians are loath to driue them being Christians to such despaire, as they might be forced to yeeld themselves to the great Turke, and the City is very strongly fortified towards the sea, whence the Venetians can onely assaile them: besides, that they pay great customes of their trafficke to the State of *Venice*, for which reason that State attempts nothing against the freedome of the City. Againe, the Turkes knowing that if they should besiege the City by Land, the Citizens would with all their best mouables flie into *Italy* by Sea, and receiuing also a great yeerely tribute from the trafficke of this City, (where the great Turke hath his owne Officer called *Chiausfagha* to gather the same.) are also content not to molest them by warre, especially since they know that the Pope, the King of *Spain*, and the State of *Venice*, would assist the *Raguzians* against them, and no way indure that the Turkish Ottoman should make himselfe Lord of that Hauen.

Vpon the three and twenty of Aprill towards euening, we sayled by the little Iland *Augusta*, (being yet of a good large circuit, and populous, and subiect to the *Raguzians*, but the Coast is dangerous for ships arriuall, by reason of the Rockes called the *Augustines*;) and by the little Iland *Corsolari*. Some Ilands in this Sea are subiect to the *Raguzians*, and some neere to the Northerne continent, haue the Great Turke for their Lord, but the rest are subiect to the Venetians, and are very many in number, but little, and good part of them little or not at all inhabited. The Italians our consorts, told vs of an Iland not farre distant, called *Pelagusa*, and lying neere the continent of *Italy*, vpon the Coast whereof the famous Turkish Pyrate of *Algier*, (a Hauen in *Africa*) was lately wont to honer and lie hidden, and made rich booties of the Venerian and Italian Merchants. Vpon Sunday the foure and twenty of Aprill, we had in sight, and little distant, the little Ilands, *Catza* and *Lissa*, and in the afternoone on our left hand towards *Italy* the Iland *Pomo*, and in the euening towards *Dalmatia*, two Ilands, and vpon the continent the City *Zaga*, being some two hundred miles distant from *Venice*.

U predvečerje 23. travnja plovili smo pored malenog otoka Lastova (Augusta) (koji je velik opsegom i prilično naseljen te je pod vlašću Dubrovčana, ali je njegova obala opasna za pristajanje brodova zbog stijena zvanih Lastovnjaci (Augustini)) te pored malenog otoka Korčule (Corsolari).

by us, and within a mile to the ley-ward, a *Barbarian* Man of War of *Tuncis*, carrying two tyre of Ordnance, and 200. men, seiz'd upon a *Carmosale* of *Venice*, at the first shot, she being loaden with *Maluasia* and *Muscadine*, and come from *Candy*, and had us also in chase, till night divided our contrary designes. The winds becoming favourable, and our double desired safety enjoyed, both because of the Sea-storme, and of the stormy *Pyrat*, we set forward in the Gulfe of *Cataro*, and sayled by the Ile *Curfola*. In this Ile I saw a walled Towne, called *Curzola*, which hath two strong Fortresses to guard it. It is both commodious for the trafficke of Merchandise they have, and also for the fine wood that groweth there, whereof the *Venetian* ships and Gallies are made: An Iland no lesse pleasant than profitable, and the two Governours thereof are changed every eightene Moneths, by the State of *Venice*.

It was of old called *Curcra Melena*, and of some *Corcira Nigra*, but by the Modernes *Curzola*. Continuing our course, we passed by the Iles *Sabionzello*, *Torquolla*, and *Catza Augusta*, appertaining to the Republicke of *Ragusa*. They are all three well inhabited and fruitfull, yeelding cornes, wines, and certaine rare kindes of excellent fruits. It is dangerous for great Vessells to come neare their Coasts, because of the hidden shelves that lye off in the Sea, called *Augustini*, where divers ships have bin cast away in foule weather; upon the second day after our loosing from *Clissa*, we arrived at *Ragusa*.

U nastavku naše plovidbe, prošli smo pored otokâ Pelješca, Šćedra i Lastova (Catza Augusta), koji pripadaju Dubrovačkoj Republici. Sva tri su dobro nastanjena i plodna te rađaju kukuruzom, vinovom lozom i određenim rijetkim vrstama izvrsnog voća. Za velike brodove je opasno približavati se njihovim obalama zbog skrivenih stijena koje leže u moru i koje se nazivaju Lastovnjaci (Augustini), a na koje su se mnogi brodovi nasukali po lošem vremenu.

Ayant mis ordre de trouuer commodité de
m'en-aller à Venise, ie fis pacte avec vn patron de
nauire, pour me porter le reste de mon voyage, &
ayant le tout appresté, m'en barquis en Ragou-
ze, le treiziesme d'Auril, de là fus porté à Courfola *Courfola.*

494

Liure 3. du S. Voyage

(autrefois apellée Curcura, Malana, ou Meligina
Angusta.) C'est vne assez belle ville, & y à Euef-
ché. En ceste isle se fait force grands vaisse-
aux de mer. De là nous fallut prendre cōmodité
pour nous en aller en vn'autre batteau, d'autant
que la nauire s'estoit ouuerte par l'impetuosité
de la mer: mais (graces à Dieu) ne trouuant gue-
res d'eau, fusmes iettez sur des sables pres d'un ef-
cueil, tout aupres de Courfola. Partant avec vn-

Korčula (zvana i Curcura, Malana ili Meligna Angusta). To je vrlo lijepo mjesto i biskupija je. Na tom otoku ima mnogo sjajnih brodova. Tamo smo se prekrkali u drugi čamac jer je brod bio oštećen u oluji, ali (hvala Bogu), ali našli smo vodeni prolaz koji nas je izbacio na žalo pored jednog grebena u blizini Korčule.

II. Bouck. Cap. III. 41.

Doymo/die daer veel schoon miraculen doet. Daer by leit ooc een proper ste-
 de ghenaeamt Tzou/ghellegghen in zeer goede vuchtharighe maertle/ende es
 bycans omrijnght vā der Zee/en̄ ouer de zide ten lande waert/daer ist passage
 duer hauwē dooz de rootsen tot render dieper wider vellen/so dat twater vā
 der Zee zomwilē in de graue comt/en̄ es een wonderlicke stercke plaetle. Zy
 zeilde ooc voozby thoe proper clef eplādekins/lāgh en̄. Onal wesen/d'ē by den
 anderen ghellegghē/ ooc ouer de lichter zide/danof d'een ghenact is Lesina/en̄
 tand̄(dat naerft dē lande ghellegghē is)la Baza/en̄ zijn beede bewoōt vā kerste
 nē/eie hebben een goede stede. Zy seilde ooc voozby noch een proper eplādekin/
 ligghen ouer de zelve zide ghenact Curzola/inghelijckē bewoōt vā kerstenē/
 in twolke staet eē proper stede kin/ ter welker plaetzē/en̄ daer ontret mē vāght
 diuersche vissche/ond̄ and̄so vāghtmer visschelkē ghenough ghelijckē spoz-
 te/en̄ is een goede pzoouande:men voerde te coope alle die maertsen duere.
 Achter dit voozside eplādekin trin haffē lande waert an/so leit een schoon
 stercke stede onder veel groots gheberghs/maer en̄ es niet zeer hooghe/ ghe-
 naemt Parenta. Niet verde van Curzola voozseit leit noch een cleen eplāde-
 kin ghenaeamt Lagusta/toebehooren den Paus:maer de Singneurie vā Ra-
 goussen haudent in cheynse. En̄ daer by leit noch een ander eplādekin ontret
 xxx. milē laugh mar niet breed/ ooc toebehoorende den Paus/dat de voozsei-
 de Singneurie ooc in cheynse haudē. Rechts teghens ouer desen voozside
 eplādekins / ghenough ten haluen der voozseider Zee Adriatica / so leit een
 cleen steen ootkin/ zeer belēmert rondsomme met steen schooren en̄ rootsen/
 som onder twater / som effens twater / som bouen twater / daert zeer quaed
 ontret zide is/ghenaemt la Pelagosa/dat is de selue plaetle daer S. Jeroni-
 mus veel iaren zijn penitentie dede. Ende rechts teghens ouer in Doelgen
 niet verde vā S. Nicolaes in Barry/daer staet eenen bergh den welckē men

f. Doymo
 gra.
 Traon.

 Lesina.
 La Baza.
 Curzola.

 Parenta.
 Lagusta.

 La Pelagosa.
 S. Hiero-
 nimus.

Nedaleko Korčule je mali otočić zvan Lastovo (Lagusta), koji pripada papi, ali dubrovačko gospodstvo ga drži u zakupu. Tamo leži još jedan otočić oko 30 milja dug ali ne širok, koji također pripada papi, a isto ga drži spomenuto gospodstvo. Nasuprot tih otočića skoro napola Jadrana leži mala stijena, kojoj je dio iznad vode, a dio pod vodom, katkad jedno, katkad drugo, što jako ometa plovidbu, a zove se Palagruža.

Le 30. de Decembre, septant le matin est levé
un vent Syroco nous fortifmes du deffroid, lequel
lequel he une fort grande longueur. Nous saillo,
mes apres a main gauche bien loing, l'isle d'Agusta,
cottejant tousjours le continent d'Albanie, habité
par des subjects de Raguse, le pays est assez bien
cultivé au long de la mer; encor qu'il soit un
montaigneux. Il y croyt entre autres choses du
fost bon vin. Nous entrames bientost apres au deffroid
lequel est entre l'isle de Corzoda et l'Albanie,
~~me~~ ne voulant le patron passer au dehors de
ladite, orignat le vent de tramontane lequel
en ladite saison, et lieu sont assez courtoisiers,
parce qu'obéisent ~~au~~ que leur obéisant, on est con-
vainct de tirer vers plus en Italie, où il
ny ha qu'un port, nommé S. Angelo, dans lequel

Na lijevu stranu ostavili smo otok Lastovo
(Agusta) koji se nalazi preko puta **albanske**
obale, a nastanjuju ga dubrovački podanici.
Zemlja uz more je poprilično dobro
obrađena, iako je brdovita. Među ostalim
stvarima, imaju dobra vina.

Iako nije velik, prošli smo pored otoka Lastova, koji je malen otok, ali bogat odličnim vinima i smokvama.

Roberto da Sanseverino – *Viaggio in Terra Santa* (1458)

Prošli smo pored otoka Lastova, malenog otoka bogatog odličnim vinima i smokvama.

Gabriele Capodilista – *Itinerario in Terra Santa* (1480)

Lastovo je otok pod upravom Dubrovčana, bogat vinom i uljem te čuven po lovu srdela.

Johannes Cotovicus – *Itinerarium Hierosolymitanum et Syriacum* (1619)

Ploveći dalje nailazimo na dva otoka pod upravom Dubrovčana; Lastovo i Elafiti, koji su bogati vinom i uljem te ribom, ali i drugim voćima, poput smokava, rogača, cedara, naranača, mirte i lovora.

Acquilante Rocchetta – *Peregrinatione di Terra Santa e d'altre provincie* (1630)

02

Kartografi

Carta Pisana, BnF, Département des Cartes et Plans, *CPL GE B-1118 (RES)*, 1270.

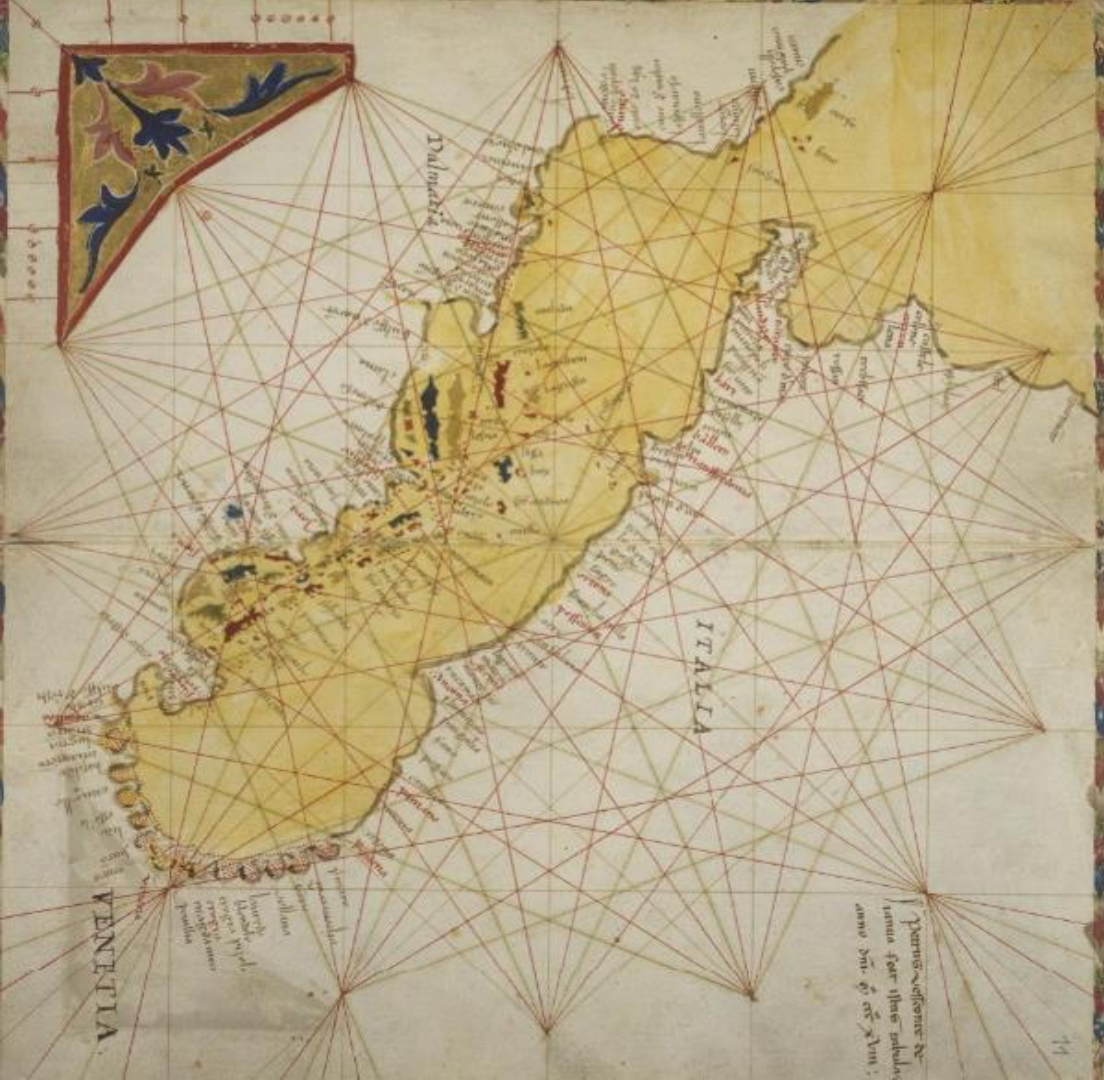
Carta Pisana (detalj s prikazom Lastova)

Biblioteca Apostolica Vaticana
Borg. Carte Naut. VI
(detalj s prikazom Lastova)

Biblioteca Apostolica Vaticana
Borg. Carte Naut. IX
(detalj s prikazom Lastova)

Pietro Vesconte

“Portolano”

Österreichischen Nationalbibliothek, *Cod. 594*,
ff. 10v-11r

Vesconte (detalj s prikazom Lastova)

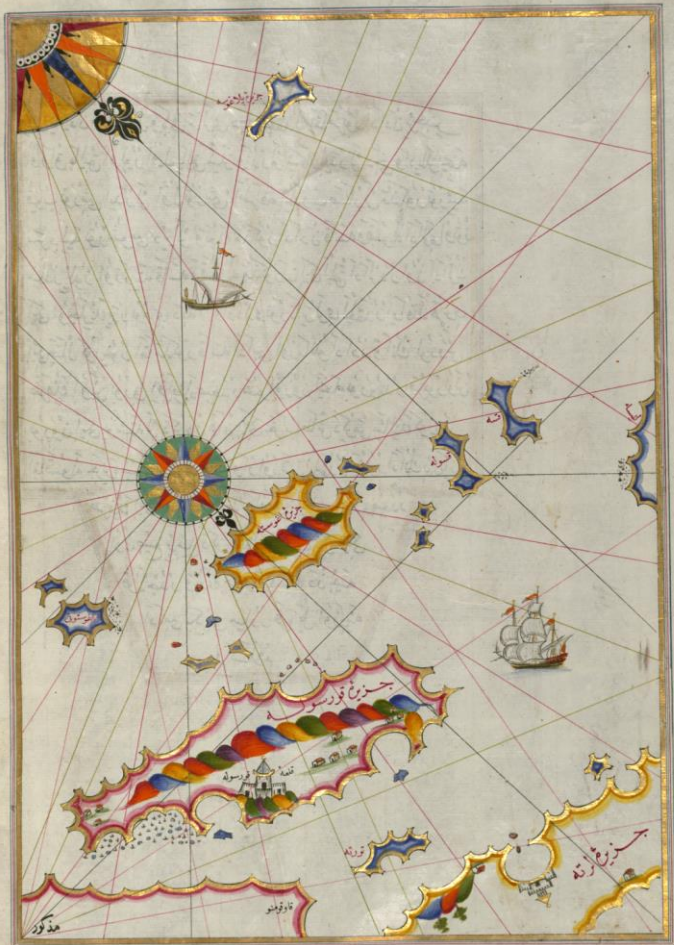
Abraham Cresques, *Atlas de Cartes Marines (Atlas Catalan)*, BNF, Département des Manuscrits, *Espagnol 30*, 1370-1380. (detalj)

Vicentius Demetrius Raguseus Voltius (Vicko Dimitrije Volčić)

“Portolano”

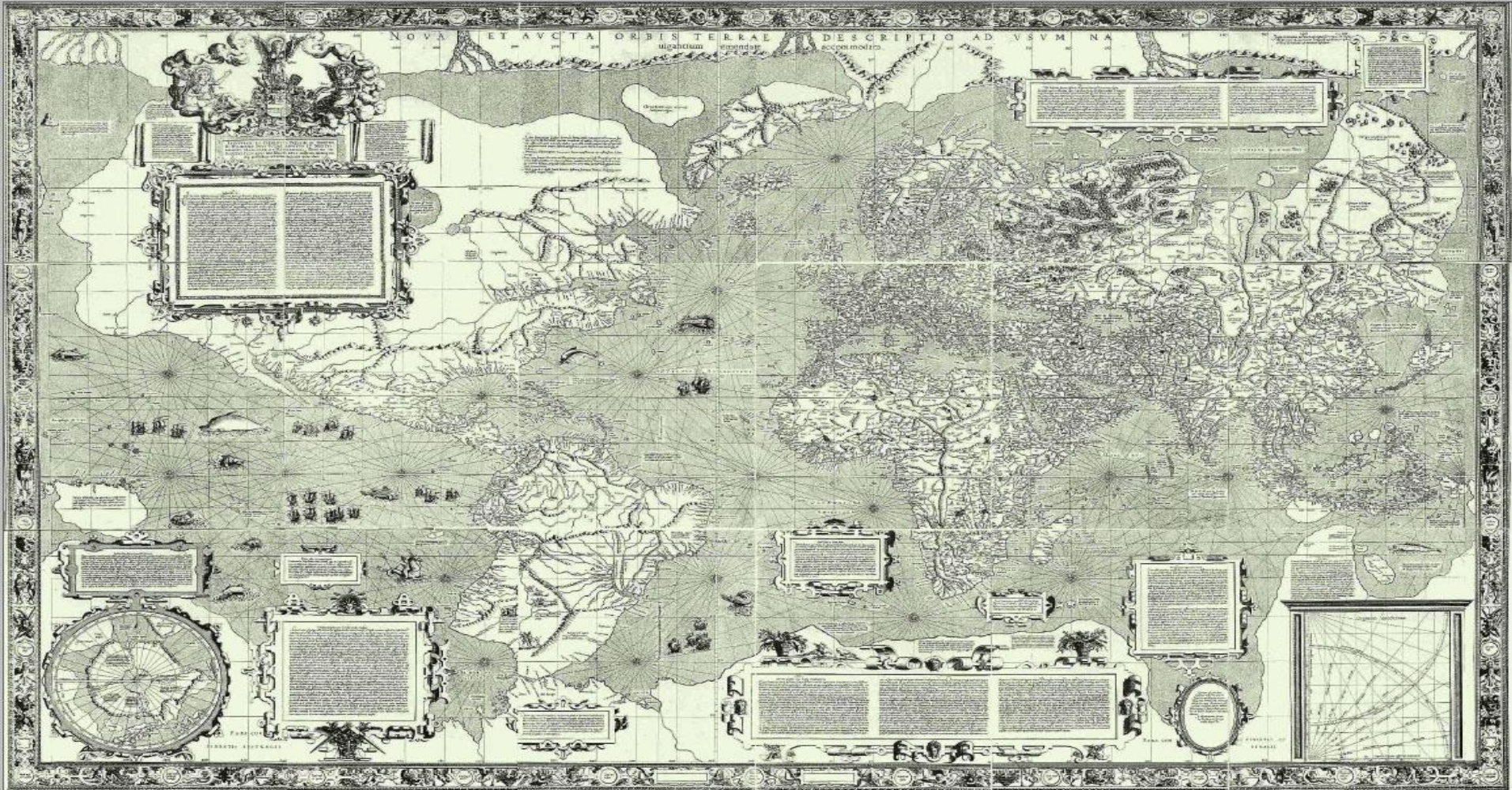
BNF, Département Cartes et plans, *GE C-5095 (RES)*, 1598.

Piri Reis

Kitāb-i bahriye (Knjiga o plovidbi)

The Walters Art Museum, *Walters Ms. W.658*,
f. 154r, (1526)

Mercatorova karta svijeta iz 1569.

Giacomo Gastaldi
Dalmacia nova tabula
 1548.

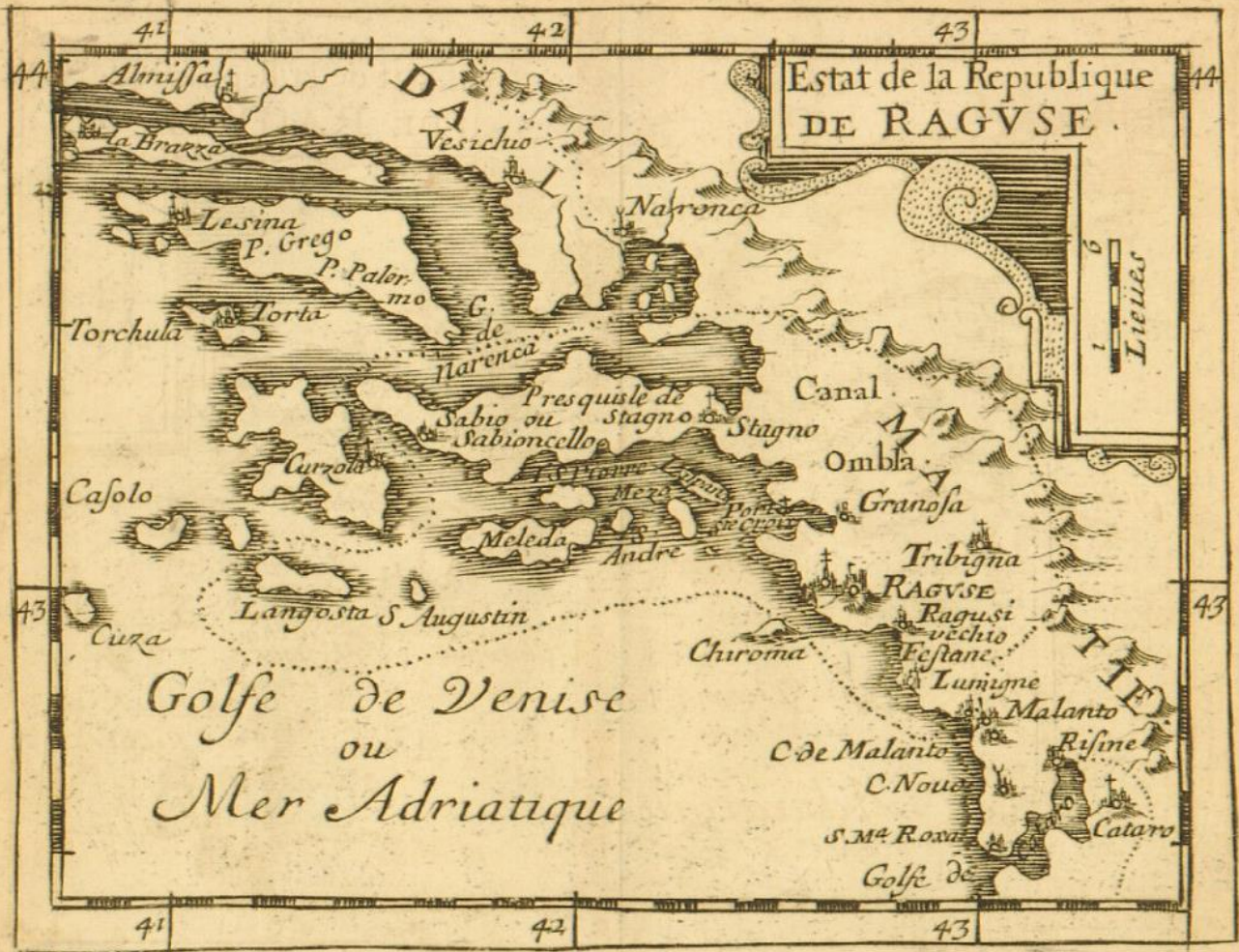
Gastaldi (detalj s prikazom Lastova)

Girolamo Ruscelli
Tavola nuova di Schiavonia
1561.
(detalj s prikazom Lastova)

Joannes Baptista Nicolosius, *Europam et Asiae partum sic describere conabar*, 17. st. (detalj)

Pierre Du Val
*Estat de la Republique de
 Raguse*
 1661.

Robert Morden

A new map of Sclavonia Croatia
Dalmatia Bosnia et Repub. Ragusa by
Robert Morden
1695.

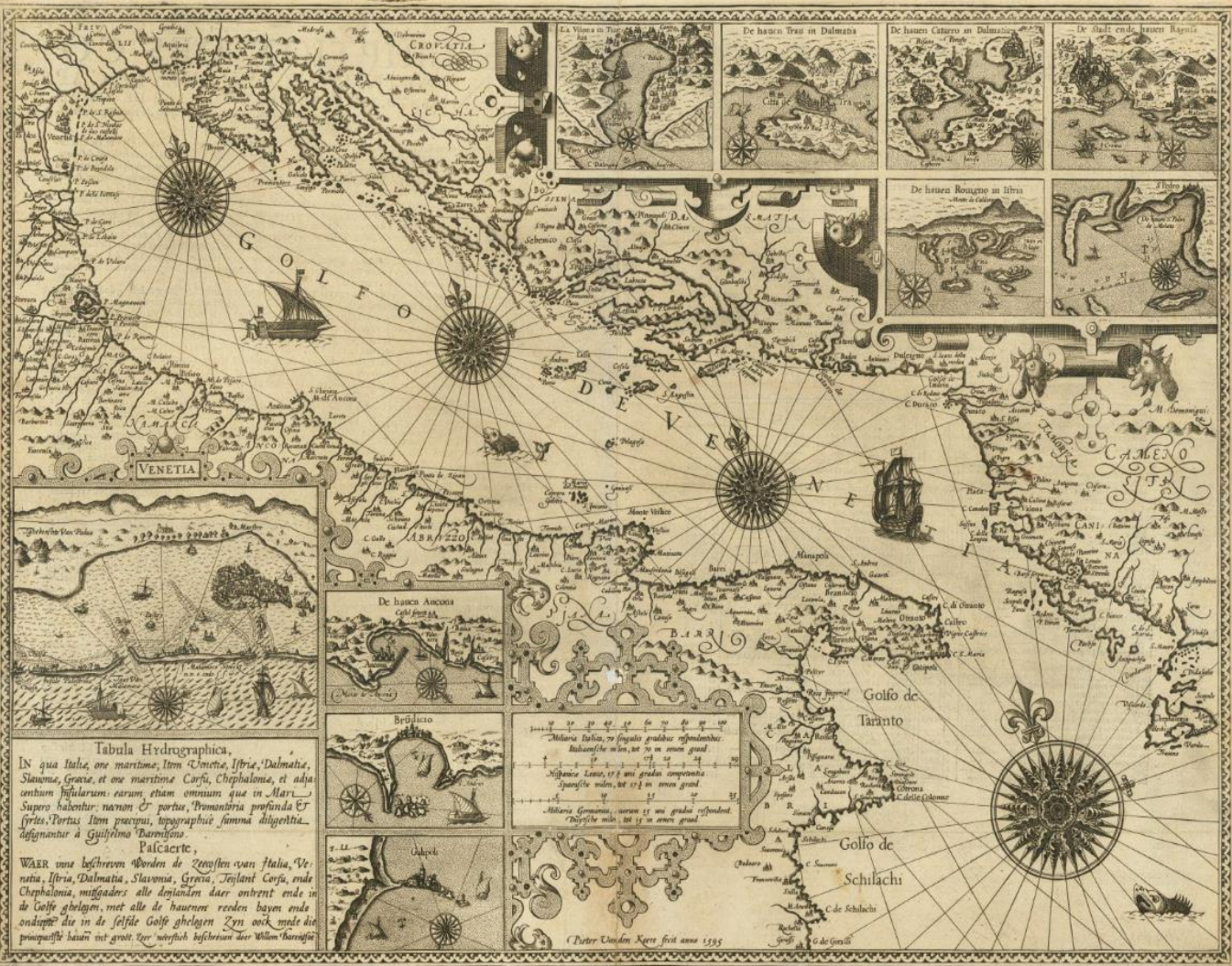

Giacomo Cantelli da Vignola
*Dalmatia, Istria, Bosnia, Serbia, Croatia e parte
di Schiavonia descritte da Giacomo Cantelli da
Vignola (s detaljem)*
1684.

A. H. Jaillot, P. Mortier, N. Sanson, *Atlas Nouveau Contenant Toutes Les Parties du Monde*, 1708. (detail)

Willem Barentsz
*Tabula Hydrographica, In
 qua Italiae, orae maritimae;
 Item Venetiae, Istriae,
 Dalmatiae, Slavoniae,
 Graeciae, et orae maritimae
 Corfu, Chephaloniae, et
 adjacentium insularum
 1595.*

Tabula Hydrographica,
 IN qua Italiae, orae maritimae, Item Venetiae, Istriae, Dalmatiae,
 Slavoniae, Graeciae, et orae maritimae Corfu, Chephaloniae, et adhae
 centium Insularum earum etiam omnium quae in Mar-
 Supra haecentur: nomen, et portus, Praemunitio, portus, et
 strata, Portus, Item praemunitio, topographiae summa diligentia,
 diffinitur a Gysstimo Barentszio.

Paſcaert,

WAER omnia haecentur Worden de Weghen van Italia, Ve-
 netia, Iſtria, Dalmatia, Slavonia, Graecia, Tarent Corfu, ende
 Chephalonie, miſſigades alle deſcriben ende ontrent ende in
 de Golfen ghelegen, met alle de haerom redden haven ende
 ondrage die in de ſtele Golfen ghelegen Zy en oock mede die
 pompen die haer met groot, en verſchillicke haer om Willem Barentsz

Milania Italia, 70 Ingulis gradibus reſpondenda:
 Baſilicene milia, ut 70 in annis quod
 Niphae Lene, 178 in gradibus component
 Spaniſche milia, ut 173 in annis quod

Milania Graecia, 178 in gradibus reſpondent
 Baſilicene milia, ut 173 in annis quod

Barentsz (detalj s prikazom Lastova)

Abraham Ortelius,
Theatrum orbis terrarium.
 1601. (detalj)

Abraham Ortelius,
Theatrum orbis terrarium.
1601. (detalj)

Vincenzo Maria Coronelli

Isolario, *descrizione geografico-historica, sacro-profana, antico-moderna, politica, naturale, e poetica.* Mari, golfi, seni, piagge, porti, barche, pesche, promontori, monti, boschi, fiumi 1698.

Coronellijeva karta Dubrovačke Republike u boji u izdanju:

Peter Schenk
Le Gouvernement de Raguse. Cherso, et Ossoro Isole del Quarner estant une Partie de Dalmatie, avec quelques isles
 1730.

LAGUSTA.

Questa i Ragusei la comprarono da Stefano Giupano, che poi fu coronato Rè di Russia, e cognominato Crapulo. Plinio chiamolla *Celadusse*, Mela *Celaduse*; altri la nominarono *Imertipitra*, e gli habitanti la dicono *Lastovo*. S'allontana verso Occidente da Ragusi circa miglia 90., e ne hà 25 di circuito tutto montuoso, ma dilettevole; mentre abbonda d' Alberi d' ogni sorte, particolarmente d'Ulivi, Pomi, e Vigne, che producono Vini assai esquisite, e dalla Pescagione ricavano quegli' Isolani, che sono robusti, e feroci, considerabile emolumento. Benchè sia priva affatto d'acque dolci, ad ogni modo vi si numerano più di 300 Anime, che conservando con industria l'acqua piovana, provvedono anche à questa mancanza. Come poi è fornita di cinque sicurissimi Porti, che sono *Porto Rosso*, di *S. Pietro*, d'*Orto*, di *Marciera*, *Crivello*, e *Porto Chiave*, viene assai frequentata da Nauigli, che vi passano, e si fermano à provedersi di Vino con lucro, e profitto degli Habitanti. *Lagosta* è governata nello spirituale da un Vicario deputato dall'Arcivescovo di Ragusi e neltemporale da un Nobile con titolo di Conte, eletto ogn'anno dal gran Consiglio di Ragusi. All'intorno è sì copiosa la pesca de' Coralli rossi, alla quale intervengono fino i Trapanesi di Sicilia.

Porti.

Governo spirituale e temporale.

LASTOVO

Ovaj su otok Dubrovčani kupili od Stefana Župana, koji je kasnije bio okrunjen za kralja Raške s prezimenom Krapulo. Plinije ga je nazivao Celadusse, Mela Celadusse, a ostali Impertipitra, a stanovnici ga zovu Lastovo. Leži oko 90 milja zapadno od Dubrovnika, a opseže 25 milja te je u potpunosti brdovit, ali ugodan. Obiluje stablima svake vrste, posebice maslinama, palmama i vinovom lozom koja rađa izvrsnim vinima, a otočani, koji su kršni i snažni, ostvaruju značajnu zaradu od ribolova. Iako na njemu nema pitke vode, broji više od 300 duša, koji vješto prikupljaju kišnicu te na taj način premošćuju taj nedostatak. S obzirom na to da na otoku postoji pet iznimno sigurnih luka, odnosno *Porto Rosso* (Skrivena Luka), *S. Pietro* (Ubli), *Orto*, *Marciera* (Mrčara), *Crivello* (Kručica) i *Porta Chiave* (Zaklopatica), na otok često navraćaju brodovi, koji prolaze te se zaustavljaju da im dostave vino, na čemu stanovnici zarađuju. Crkvenu vlast nad Lastovom provodi vikar kojeg imenuje dubrovački nadbiskup, a svjetovna je vlast u rukama vlastelina s naslovom kneza, kojeg svake godine bira dubrovačko vijeće. Oko otoka se vade crveni koralji u čemu sudjeluju čak i mještani Trapanija na Siciliji.

D A Liezena per oſtro ſirocco, meno di miglia cinque, uì è l'Ifola di Curziola poſta da gl'antichi Curcura Melana & Corcira Nigra detta, cò città murata, & ha ve ſcouo, e ottimamente habitata, & il piu de gl'habitanti, mercatanti ſono, hanno de molti nauigli & de ogni mainera laquale molto poco ſi ſcoſta da terra ferma, & è l'ola longa dintorno miglia trenta, & per oſtro tiene, l'Ifola della Auguſta.

Non molto da queſta diſcoſto uerſo ſeuante, ſi troua l'Ifola di Meleda, da moderni coſi appellata, da gl'antichi Meligina, detta, laquale ha forma lóga, di miglia tré ta, & larga meno de dieci, & dintorno tiene alchuni deſerti ſcogli, & quindi fino al faſſo, (da moderni Saſeno detto) non uì ſi troua alcuno ſcoglio, & euui di ſpatio di mare interpoſto, dintorno miglia ducento, per la quarta di ſirocco uerſo oſtro, queſte ſono nel medefimo clima & parallelo de la ſopra ſcritta.

Benedetto Bordone

Libro di Benedetto Bordone nel qual ſi ragiona de tutte l'Isole del mondo con li lor nomi antichi & moderni, historie, favole, & modi del loro vivere
1528.

Camocio (detalj s prikazom Lastova)

Agusta isula sono li signori Ragusari qual non ano l'ira alcuna
 ma molte uita qd in una isula dala parte di ponente sia uno
 porto d'ira la marca e ogni sorta di uasalo Tomisimo qd piu
 al garbino sia il porto di san Zorzi qd di uasalo d'ira porti sono
 molti scholgi qual si dimandano narancari dala ditta isula di
 ponente sia il scholgio d'ira peloso lontano m i o pte ala isula
 tornando sia ala parte di l'osto stretto sia il porto di maria
 dala parte di l'euante sono molti scholgi qd sa che sopra qd
 sono acqua da presso qd da lontano d'ira li agustini qual si
 bisogna lontanarsi da essi perche pericolosi da la ditta
 isula fino ala palagosa sono li garbini m . . . 70
 aligosa sia uno scholgio Carino parino di mun ualora qd
 l'auante di d'ira scholgio sia una sacca lontano m . . . 6
L isula di lagusa circho nda m . . . 70

Lastovo je otok pod vlašću Dubrovčana, a na njemu nema
 niti jednog grada, već mnoštvo manjih mjesta. Na zapadnoj
 strani otoka nalazi se luka Marza (Ubli (?), a koja može
 primiti brodove svake vrste. Više prema sjeverozapadu nalazi
 se luka San Zorzi (Jurjeva Luka), a ispred tih dvaju luka je
 mnoštvo otočića koji se zovu Narancari. Na udaljenosti od
 10 milja zapadno od ovog otoka smjestio se otočić Sušac. Na
 južnoj strani je Santa Maria (Skrivena Luka). S istočne
 strane nalaze se mnogi otočići i hridi iznad i ispod mora, u
 blizini i dalje od obale pod imenom Lastovnjaci, a kojih se
 treba kloniti jer su opasni. Ovaj otok udaljen je od
 Palagruže 40 milja u smjeru jugozapada.

04

Zaključak

Milan Milišić (1976)

Sve se promijenilo na svijetu osim Lastova.

Hvala na pažnji!

vedranstojanovic44@gmail.com
